

"Noen må fortelle historien"

"Hvordan kan vi jobbe frem historier rundt menneskehandel - og hvor farlig er dette feltet for gravende journalister?" Til en kveld med dette temaet hadde IAWRT Norge (International Association of Women in Radio and Television - Norge) invitert til Litteraturhuset i Oslo. Mange Soroptimister fra Bærum, Drammen, Oslo, Oslo Nordstrand, Ringenrike, Sarpsborg og Tønsberg var til stede på arrangementet 7. mai.

AV JANINE SHALLER-BØYUM, BÆRUM SOROPTIMISTKLUBB

Alina Radu (Ziarul de Garda), Anette Brunovski (Fafo) og Olga Stokke (Aftenposten) hadde mye å fortelle om traficking.

Det var ikke bare temaet menneskehandel i seg selv det var veldig interessant å høre om, - det var også spennende å høre journalist Alina Radu, sjefredaktør i den moldovske avis "Ziarul de Garda", fortelle om sine metoder. Hun fortalte om hvordan hun avslørte traficking av jenter fra Moldova til sexindustrien på Kypros og Dubai. De andre inviterte var Anette Brunovskis fra forskningsstiftelsen Fafo og Aftenposten-journalist Olga Stokke.

Alina Radu gjorde et merkbart inntrykk på publikum. Inntrykk gjorde fortellingen om Moldova og skjebnen til mange unge jenter, men også jobben Alina Radu og hennes, flest kvinnelige, journalistkollegaer gjør. "Noen må fortelle historien - og vi har bestemt oss for å gjøre det", sier Alina foran mer enn 50 gjester i kjelleren på Litteraturhuset. Hun har ikke bare skrevet om ofrene, men også om dem som står bak traffickingen.

En sak avisen har oppklart skjedde i Orhei midt i Moldova. To menn bortførte 16 unge kvinner, de fleste mellom 16 og 18 år, noen yngre, til Kypros. Det de hadde til felles var at de var fattige og hadde små barn; det er mye enklere å kue mødrene. Journalister i "Ziarul de Garda" blir truet når de skriver om menneskehandel. Truslene kommer med e-poster, telefoner og som kommentarer på nettet. De blir også utsatt for offentlig taushet. Alina fortalte også om hvordan nettverket av korrupsjon sørger for at menneskehandlere ofte slipper fengsel, men likevel gir hun ikke opp. Jenter og kvinner i Moldova kan også i framtiden stole på Alina og hennes engasjement. "Takk" på rumensk betyr å være stille. "Jeg vil ikke være stille", sier Alina. "Etter noen dager i Norge har jeg lært en helt annen betydning av ordet "takk", - så jeg sier takk, sluttet Alina foredraget sitt.

Fafo-forsker Anette Brunovskis uttalte seg veldig kritisk til hvordan ofrene for traficking blir framstil i norske medier. Hun har forsket på menneskehandel i ti år, og har blant annet vært på Balkan for å få med seg litt mer av historien. "Nyansene kan forsvinne, det er ofte en svart-hvitt-rapportering", sier hun. "Det er vanskelig å få tak i dem som har det verst på gatene i Oslo. Man får en helt annen bit av historien når man snakker med dem som ved hjelp av ulike organisasjoner har blitt hjulpet hjem."

En av de norske journalister som har jobbet mye med temaet de siste årene er Aftenposten-journalist Olga Stokke. Hun fortalte om hvor omsorgsfullt og forsiktig journalister må jobbe med hele saken, - spesielt med ofrene. "Og jeg er veldig imponert over hva Alina utsetter seg for for å fortelle disse historiene." Olga er enig med Alina og Anette i at det er et veldig komplekst tema, og at det er nesten håpløst å få helt slutt på trafficking. "Men jeg håper at det nytter å skrive om det. Så setter vi det for eksempel på dagsordenen til politikerne."

SI-Norgesunionen og forskjellige SI-klubber har jobbet i over fem år for å gjøre problemene i Europas fattigste land synlig. Spesielt arbeider vi mot trafficking av jentene i Moldova. 50 prosent av inntektene fra salget av lilla sløyfer brukes til Moldova-prosjektet. De resterende 50 prosent går til opplysnings- og holdningsskapende arbeid i Norge knyttet opp mot anti-trafficking. Bærum Soroptimistklubb støtter avisen "Ziarul de Garda" ved kjøp av abonnement som deles ut i Moldova, blant annet på skoler og i biblioteker (kontakt: jsboeyum@t-online.de).

Kvelden på Litteraturhuset har ennå en gang vist hvor nødvendig alle Moldova-prosjektene er. ■